

Kazanım No	KAZANIM TESTİ	
8.4.3	Hukuk alanında meydana gelen gelişmelerin toplumsal hayata yansımalarını kavrar.	

1. Hukuk alanında yapılan düzenlemeler arasında 17 Şubat 1926 yılında Medeni Kanun'un kabul edilmesi yer alır. Medeni Kanun'un kabulü konusunda dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat (Bozkurt) Bey şunları söylemiştir: *"Bu kanun tarihin en hazin siması olan, şimdiye kadar istenildiği gibi kolundan tutularak bir esir gibi yerden yere vurulan fakat ezelden beri hanım olan Türk annesini hakiki mevki ve saygınlığa getirecektir."*

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Medeni Kanun ile getirilen ve kadının konumunu güçlendiren gelişmelerden biri değildir?

- A) Mahkemelerde kadın erkek eşitliğinin denk olması
- B) Kadınlardan da mirastan eşit pay alması
- C) Kadınların dilediği mesleği icra edebilmesi
- D) Kadınların seçme ve seçilme haklarına kavuşması

2. Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığını koruyabilmesi için milli kültür değerleriyle birbirine bağlanan bir toplum oluşturulması hedeflenmiştir. Milli kültür bağının önemli bir unsuru da hukuk alanında birliğin olmasıdır. Osmanlı Devleti'nin dini inanç ve cinsiyet ayrımına dayalı, eşitlik ilkesine aykırı, birlikten yoksun hukuk sistemi bireyleri birbirine bağlamaktan uzaktı. Bu durum Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş ve demokratik değerleri barındıran bir toplum oluşturma amacıyla uyuşmuyordu. Bu sebeple hukuk alanında da yeniliklere ihtiyaç duyuldu.

Buna göre Osmanlı Hukuk sisteminin;

- I. Laik devlet anlayışını benimsemesi,
- II. Ayrıştırıcı yapısı,
- III. Toplumsal birliği sağlamadan yoksun olması,

özelliklerinden hangileri hukuk alanında yenileşmeyi zorunlu kılmıştır?

- A) I-II-III
- B) II-III
- C) I-II
- D) I-III

3.

"Tamamen yeni kanunlar meydana getirerek eski hukuk esaslarını kökünden kaldırmak mecburiyetindeyiz." M. Kemal

Buna göre ;

- I. Ceza Kanunu'nun kabul edilmesi,
- II. Ticaret Kanunu'nun kabul edilmesi,
- III. Borçlar Kanunu'nun kabul edilmesi,
- IV. Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi,

gelişmelerinden hangileri Mustafa Kemal'in sözünü destekler?

- A) I-II-III
- B) II-III-IV
- C) I-II-III-IV
- D) I-II-IV

4. 1924 yılında Adalet Bakanlığı tarafından Mustafa Kemal'e Osmanlı medeni kanunu kabul edilen Mecelle'nin modernleşmiş bir taslağını sunmuştur. Ancak Mustafa Kemal ne kadar modern biçime getirilse de şer'i hükümlere dayalı bir kanunun kabulünü laik düzene ters buluyordu. Toplumların sosyal yapılarındaki sağlamlığın temelini kadınların iyi eğitilmesi ve sosyal yaşama katılması ile sağlanacağını düşünüyordu. Bu konuyla ilgili: **"Toplumu kaldırmak istiyorsanız bunun bir tek emin yolu vardır o da Türk kadınına çalışmalarımıza ortak etmek, hayatımızı onunla birlikte yürütmek, Türk kadınına bilimsel ve toplumsal ve ekonomik hayatta erkeğin ortağı, arkadaşı ve yardımcısı yapmak yoludur."**

Mustafa Kemal'in bu yukarıdaki ifadesi doğrultusunda hukuk alanında yaşanan gelişmenin adı nedir?

- A) Medeni Kanunun kabul edilmesi
- B) Kadınların yönetime katılmaya başlaması
- C) Kız öğretmen okulunun açılması
- D) 1924 Anayasasının düzenlenmesi

5. Medeni Kanun;

I. Dini hükümlerin yerine akıl ve bilime dayalı uygulamalardan oluşur.

II. Sosyal, hukuki ve ekonomik alanlarda kadın erkek eşitliğini sağlar.

III. Kadın ve erkek arasındaki dayanışmayı artırarak milli birlik ve beraberliğimizi güçlendirir.

Medeni Kanunun sağladığı kazanımlar ile Atatürk'ün ilkeleri eşleştirilirse doğru seçenek hangisi olur?

	I	II	III
A)	Laiklik	Halkçılık	Milliyetçilik
B)	Laiklik	Milliyetçilik	Halkçılık
C)	Cumhuriyetçilik	Halkçılık	Laiklik
D)	Milliyetçilik	Laiklik	Cumhuriyetçilik

6. Milli Mücadele'nin devam ettiği yıllarda 1921 Anayasası hazırlanmış, ancak savaş koşullarının sona ermesi ve mevcut durumu karşılayamaması üzerine 1924 yılında yeni bir anayasa daha hazırlanıp uygulanmaya başlamıştır. Süreç içerisinde 1924'ten günümüze toplumun ihtiyaçları ve değişen şartlara göre yeni anayasalar hazırlanmıştır. Önce 1961 yılında daha sonra da 1982 yılında anayasal değişiklikler yapılmıştır. Zamana ve çağa göre yeni anayasalar hazırlanmış, toplumun ihtiyaçlarının karşılanmış, böylece hukuk alanında ilerlemenin önü açılmıştır.

Yukarıdaki ifadeye göre hukuk alanında zamana ve çağa göre ilerlemenin yaşanması hangi ilke ile ilişkilidir?

A) Devletçilik	B) İnkılapçılık
C) Cumhuriyetçilik	D) Milliyetçilik

7. _____ ?

- ❖ Medeni Kanun
- ❖ Ticaret Kanunu
- ❖ Borçlar Kanunu

Yukarıdaki "?" alana hangisi getirilmelidir?

- A) Kültürel alanda yapılan inkılaplar
- B) Siyasi alanda yapılan inkılaplar
- C) Toplumsal alanda yapılan inkılaplar
- D) Hukuk alanda yapılan inkılaplar

8.

İLK RESMİ NİKAH

Medeni Kanunun kabul ediliş tarihi 17 Şubat 1926. Matematik öğretmeni Fuat Say ile eşi Zehra Say'ın evlilik tarihleri ise 18 Şubat 1926. Zehra Say sadece resmi nikahla evlenen ilk Türk kadını unvanına sahip değil. O aynı zamanda evlendikten sonra akademiye girmiş ve resim öğretmeni olmuş şanslı bir kadın. Emel Say: "Babam anneme, bu yeteneğin ziyan olmasın bebeğimize ben bakarım demiş ve onu Güzel Sanatlar Akademisine göndermiş" diye anlatıyor gururla. (Gazete haberi, www.hurriyet.com)

Habere göre;

- I. Aile kurumu resmi bir nitelik kazanmıştır,
- II. Kadınların sosyal hayattaki konumu güçlenmeye başlamıştır,
- III. Medeni Kanunun çağdaş kazanımları toplumsal yaşama yansımaya başlamıştır,

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I-II-III	B) II-III
C) I-III	D) I-II

9.

- Lozan Anlaşması ile kapitülasyonların kaldırılmasıyla yabancıların sahip oldukları **hukuki** ayrıcalıklara son verildi.
- 1925 yılında devletimizin ihtiyaç duyduğu hukuk kadrolarını yetiştirmek için Ankara Adliye Hukuk Mektebi açıldı.
- Mecelle kaldırıldı, Patrikanenin din işleri dışındaki tüm hukuki görevlerine son verildi.

Buna göre,

- I. Siyasi gelişmeler hukuki değişimlere yön vermiştir,
- II. Hukuki yenilikler eğitim alanını da etkilemiştir,
- III. Hukuk sistemindeki ikilikler giderilmiştir,

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I-II	B) II-III
C) I-III	D) I-II-III

NE DEĞİŞTİ

MECELLEDE NE VARDI	MEDENİ KANUN'DA NE VAR
Din kurallarına göre karar verilen konulara yer verirdi.	Laiklik ilkesini temel alır. Hukukta tüm Türk vatandaşlarını kapsayacak şekilde kadın erkek eşitliğini esas alır.
Sadece eşya ve borçlar hukukunu esas alır.	Aile içi kurallar vardır. Evlenme ve boşanmanın yanında çocuk hakları da yer alır.
Kız çocuklar erkek çocuklardan az miras alır.	Kadın ve erkek eşit oranda pay alır.
Mahkemelerde kadınların şahitliği kabul edilmez	Şahitlikte kadın ve erkek eşitliği prensibi yer alır.
Erkekler birden fazla kadınla evlenebilir.	Tek eşli evlilik, resmi nikah zorunluluğu vardır. Kadınlar dilediği meslekte çalışabilir.

Tablodaki bilgilere göre;

- I. Türk kadınları Medeni kanun ile sadece sosyal haklar elde etmiştir,
- II. Mecellenin yapısı laik devlet sistemiyle uyumsuz,
- III. Türk aile yapısı modern bir görünüm kazanmıştır,

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) I-II**
- B) II-III**
- C) I-III**
- D) I-II-III**

11. Osmanlı hukuk sisteminin çağın gerisinde kalması(I)..... İlkesine, dini inanç farkı gözetmesi(II)..... ilkesine, cinsiyet ayrımı gözeterek eşitsizliğe dayanması ise(III)..... ilkesine ters düşen özelliklerdi.

Buna göre yukarıdaki ifadede numaralandırılarak boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi ilkeler getirilmelidir?

- A) Halkçılık, Laiklik, İnkılapçılık
B) Laiklik, Halkçılık, İnkılapçılık
C) İnkılapçılık, Laiklik, Halkçılık
D) İnkılapçılık, Halkçılık, Laiklik

12. Medeni Kanunun getirdiği bazı yenilik ve kazanımlar tabloda gösterilmiştir.

YENİLİK	KAZANIM
Tek eşle evlilik ve resmi nikah esası getirildi.	(I) Hukuki
Mirasta kadına erkekle eşit pay alma hakkı kabul edildi.	(II) Sosyal
Kadınların istediği mesleği yapma hakkı getirildi.	(III) Siyasi
Boşanmada mahkeme kararı zorunlu kılındı.	(IV) Hukuki

Tabloda kaç numaralı kazanım ilgili olduğu alanla uyumlu değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

13.

Yapılan Yenilik	1924 Anayasasının kabulü
Yer alan hüküm	“Devletin dini İslam’dır.”
Değişen hüküm	1928’de “Devletin dini İslam’dır” maddesi anayasadan kaldırılmıştır.

Buna göre;

- I. Hukuksal alanda yeniliklere ihtiyaç duyulmuştur,
- II. Laikliğe aykırı bir hüküm kaldırılmıştır,
- III. Egemenlik kayıtsız şartsız millete verilmiştir,

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) I-II** **B) II-III**
C) I-III **D) I-II-III**

14.

Osmanlıdan kalan ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında kullanılmaya devam eden Mecelle, değişen ve gelişen toplumun ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalıyordu. Bu sebeple yeni bir kanun hazırlanması gerekiyordu. Fakat yeni kanunun hazırlanması biraz zaman alacağı için Avrupa'dan Türk toplumunun yapısına uygun bir medeni kanunun örnek alınması uygun görüldü. Dini hükümlere bağlı kalmayan, sorunlara akılcı ve pratik yaklaşan ve Avrupa'da en son hazırlana kanunlardan biri olan İsviçre Medeni Kanunu'nun örnek alınmasına karar verildi.

Buna göre İsviçre Medeni Kanunu'nun örnek alınmasında;

- I. En güncel kanunlardan biri olması,
- II. Toplumsal özelliklerimizle uyumlu olması,
- III. Mantıklı ve basit çözümler üretmesi,

özelliklerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) I-II B) I-III C) II-III D) I-II-III

15.

Osmanlı Devleti'nde çoklu hukuk sistemi mevcuttu. Bu sistemde şer'i mahkemeler, Batı tarzı mahkemeler ve azınlıklara ait mahkemeler yer alıyordu. Ülkede farklı mahkemelerin bulunması karmaşaya neden olmakta idi. Bu durum cumhuriyet yönetiminin olmazsa olmazları olan millî egemenlik ve eşitlik ilkesi ile çelişiyordu.

Yukarıdaki açıklamaya göre Osmanlı hukuk sistemi ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) Hukuk sistemi bazı sorunların yaşanmasının nedenidir.
- B) Yasalar herkese eşit olarak uygulanmamaktadır.
- C) Hukuk birliği sağlanmıştır.
- D) Cumhuriyet'in gerekleri ile örtüşmemektedir.

CEVAPLAR

1 D	13 A
-----	------

2 B	14 D
-----	------

3 C	15 C
-----	------

4 A

5 A

6 B

7 D

8 A

9 D

10 B

11 C

12 C
